

## Strategische visie op regionale samenwerking

### Aanleiding

Gemeente Alkmaar (hierna: Alkmaar) heeft van oudsher een belangrijke handelspositie en de huidige sterke regionale functie heeft duidelijk wortels in dat verleden. De kracht van onze gemeente wordt o.a. bepaald door een historische en bruisende binnenstad, bloeiende bedrijvigheid in en om de stad, het open polderlandschap en de waardevolle natuur in de omgeving. Die kwaliteiten van de regio en de gunstige ligging nabij de kust, Amsterdam en Schiphol maakt de hele regio een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en verblijven.

Alkmaar heeft een belangrijke rol in de regio als centrumgemeente en als verbinding (scharnierfunctie) tussen de Metropoolregio Amsterdam (hierna: MRA) en Noord-Holland Noord (hierna: regio NHN). Om sterk te blijven, moeten we **maatschappelijke opgaven** en **complexe beleidsvraagstukken** regionaal aanpakken en samenwerken met andere gemeentes en partners. Alkmaar ziet het belang van samenwerking en wil een sterke partner zijn, zowel lokaal als (boven) regionaal.

#### DE KRACHT VAN SAMENWERKING

WE WERKEN ALS OVERHEID MET  
VERSCHILLENDE PARTNERS SAMEN  
AAN BELANGRIJKE  
MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN. WE  
HECHTEN VEEL WAARDE AAN  
SAMENWERKING MET  
KENNISORGANISATIES, ONDERWIJS-  
INSTELLINGEN EN HET BEDRIJFSLEVEN.

Alkmaar werkt samen (formeel en informeel) met veel verschillende partners, zoals gemeenten, maatschappelijke organisaties en andere overheidsinstellingen. Hierdoor zijn we vaak onderdeel van netwerken die zich richten op het oplossen van complexe beleidsvraagstukken, het delen van kennis en het uitbesteden van diensten en taken.

In deze visie ligt de focus op samenwerking met de MRA, gemeenten in NHN en de regio Alkmaar. Belangrijke **thema's** zijn mobiliteit, wonen, economie en arbeidsmarkt, zorg, cultuur en gezondheid. Als **centrumgemeente** zien we onze rol als een belangrijke verantwoordelijkheid. In deze visie beschrijven we hoe we samenwerken, welke keuzes we maken, wat ons motiveert en welke richtlijnen we stellen voor onszelf en de regio's en gemeenten waarmee we samenwerken.

### Onze definitie van regionale samenwerking

Veranderingen in de samenleving, het overdragen van overheidstaken en hogere ambities vragen om **samenwerking**. We moeten samen maatschappelijke opgaven en complexe beleidsvraagstukken oplossen. Het gaat niet meer om de doelen van één organisatie, maar om **samen prioriteiten stellen en oplossingen organiseren**. Door goed te organiseren, kunnen we betere resultaten behalen.

#### POSITIE ALS CENTRUMGEMEENTE

ALKMAAR NEEMT ALS  
CENTRUMGEMEENTE POSITIE IN DE  
REGIONALE SAMENWERKING EN IS HET  
SCHARNIER TUSSEN METROPOOLREGIO  
AMSTERDAM EN DE REGIO NOORD-  
HOLLAND NOORD

#### ALKMAAR EN DE REGIO VERSTERKEN ELKAARS AMBITIE

'EEN DYNAMISCHE EN VITALE REGIO MET EEN  
HOOG VOORZIENINGENNIVEAU  
EN EEN INNOVATIEVE ECONOMIE'

Samenwerken is een middel, geen doel op zich. We willen het beste voor onze inwoners (bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties). Dit staat centraal in alles wat we doen, ook in regionale samenwerking. We werken samen als dit waarde toevoegt voor onze inwoners.

Regionale samenwerking gaat niet alleen om het standpunt van één gemeente, maar ook om hoe andere bestuursorganen denken (het Rijk), in **regio's**. Bij het aangaan, voortzetten of beëindigen van samenwerkingen kijken we naar de toegevoegde waarde voor zowel onze gemeente als de regio. Ook kijken we hoe de samenwerking bijdraagt aan onze korte- en lange termijn doelen.

Naast samenwerken is het belangrijk om onze netwerken te betrekken en te benutten. Dit helpt bij regionale samenwerking en het **creëren van kansen** voor onze regio. Denk aan **netwerkmomenten** en een **gerichte lobby** om onze informatiepositie en invloed te vergroten en zo onze **gezamenlijke doelen** te bereiken.

### Onze ambitie in regionale samenwerking

Samenwerking vraagt om **gedeelde doelen**, een gevoel van **urgentie** en **onderling vertrouwen**. In regionale samenwerking werken we aan gezamenlijke doelen, terwijl we ook onze eigen doelen in de gaten houden. Onze belangrijkste doelen zijn:

#### ALKMAAR ALS CENTRUMGEMEENTE

We nemen onze verantwoordelijkheid als centrumgemeente voor de ontwikkeling van regio NHN. Onze rol verschilt per thema. We willen een sterke gesprekspartner zijn voor de MRA, hogere overheden en andere belangrijke partners.

#### PARTNERSCHAP

Met wie we samenwerken, hangt af van het onderwerp. We kiezen meestal voor langdurige samenwerkingen. We willen stabiele relaties opbouwen met gedeelde belangen en verantwoordelijkheden, rekening houdend met de context.

#### SCHARNIERFUNCTIE

Regio NHN en de MRA vullen elkaar aan op het gebied van woningbouw, verhuizingen, economische ontwikkelingen, cultuur en mobiliteit. Alkmaar is een belangrijke schakel tussen regio NHN en de MRA. Deze positie bepaalt onze rol en keuze van partners. We streven naar intensievere economische samenwerking met de MRA.

#### EIGEN KRACHT

Het regionale belang dient het lokale belang. Samenwerking richt zich op maatschappelijke opgaven, het vergroten van regionale slagkracht en de verbinding met de MRA. We werken samen aan een sterke regio vanuit gelijkwaardigheid, ieder vanuit eigen kracht en met aandacht voor versterking.

#### OPGAVEN ZIJN LEIDEND

We werken samen met verschillende gemeenten om een sterke regio te bouwen. De samenwerking begint vanuit inhoudelijke vraagstukken. We stellen maatschappelijke opgaven centraal en werken samen vanuit gedeelde ambitie. De opgave bepaalt met wie we samenwerken en in welke mate wij als gemeente het voortouw nemen. We houden rekening met bestaande samenwerkingen, maar maken keuzes op basis van het gewenste resultaat.

#### SAMENWERKING BRENGT

EUROPESE SUBSIDIE VOOR TUNNELS ONDER SPOOR IN ALKMAAR, DIJK EN WAARD EN ZAAANSTAD

EEN REGIONALE INKOOP VAN JEUGD EN WMO

EEN REGIODEAL VAN € 32,5 MILJOEN VOOR 3 REGIO'S NHN

ERKENNING VAN NOORD HOLLAND NOORD ALS LANDELIJKE CULTUUR REGIO

## Rollen, houding en gedrag in samenwerking

Als Alkmaar zijn we **gesprekspartner**, **belangenbehartiger** en partner voor **kennisuitwisseling**. In regionale samenwerking vervullen we deze rol op verschillende niveaus en thema's. Waar nodig, treden we op als **aanjager** door **te initiëren**, **stimuleren** en **ondersteunen**.

We zijn **duidelijk** en **transparant** over onze eigen belangen en kracht, maar houden ook rekening met die van onze partners. We zorgen voor gezamenlijk commitment op de inhoudelijke opgave en balanceren tussen regionale en lokale belangen. We zijn duidelijk over wat we regionaal en/of bovenregionaal oppakken, met wie we samenwerken en waarom, en wat we lokaal zelf (blijven) doen.

Om goede oplossingen te vinden, versterken we de **verbinding** tussen regionale en lokale partijen. We creëren samen oplossingen die bijdragen aan het gedeelde belang. Dit betekent dat we ruimte geven aan inbreng vanuit de regio en begrip hebben voor elkaars positie.

## Samenwerkingsdoelen

Binnen Alkmaar, regio NHN en de MRA zijn er verschillende samenwerkingsverbanden, elk met hun eigen oorsprong, deelnemers, doel en dynamiek. We hebben een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** om de regio sterk te houden, zowel **strategisch** als **uitvoerend**.

**Strategische samenwerking** betekent dat we op thema's die gemeentegrenzen overstijgen of complexe vraagstukken aanpakken, regionaal samenwerken. Dit gaat vaak samen met een lobby-traject en is gericht op de lange termijn. Het doel van deze regionale samenwerking is om samen met anderen maatschappelijke doelen beter, slimmer en sneller te bereiken en onze gezamenlijke positie en slagkracht richting bijvoorbeeld de MRA te versterken.

We werken regionaal samen bij de **uitvoering van gemeentelijke taken** om doelmatigheid, efficiëntie en kwaliteit te verbeteren. Het doel van deze samenwerking is om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, wettelijke taken uit te voeren, kennis te delen en bedrijfsvoering of interne diensten zoals belastinginning en ICT gezamenlijk te organiseren.

### REGIONALE STRATEGISCHE SAMENWERKING LEIDT TOT

- EFFECTIEVE EN EFFICIËNTE REALISATIE VAN BELEIDSDOELSTELLINGEN EN OF WETTELIJKE TAKEN
- HET HOUDEN VAN BALANS TUSSEN DE REGIONALE BELANGEN EN ONZE LOKALE BELANGEN
- HET BUNDELEN VAN BESTUURLIJKE KRACHTEN EN BIJDRAGEN AAN HET GEZAMENLIJKE RESULTAAT
- HET VERGROTEN VAN ONZE GEZAMENLIJKE POSITIE OF ONZE INVLOED ALS GEMEENTE EN ALS REGIO.
- HET KUNNEN ORGANISEREN VAN EEN GERICHTE EN EFFECTIEVE LOBBY

### REGIONALE UITVOERENDE SAMENWERKING LEIDT TOT

- KOSTENEFFICIËNT WERKEN VOOR EEN AANTAL TAAKVELDEN, ZOALS DOOR SCHAALVERGROTING DE UITVOERINGSKOSTEN VERLAAGD KUNNEN WORDEN
- HET VERHOGEN VAN DE KWALITEIT EN HET VERLAGEN VAN DE DRUK VAN DE BELEIDSVORMENDE, DIENSTVERLENENDE EN BEDRIJFSVOERINGSTAKEN DOOR COMPLEXE VRAAGSTUKKEN GEZAMENLIJK TE REALISEREN
- HET WAARBORGEN VAN DE BEDRIJFSCONTINUÏTEIT EN BEDRIJFSZEKERHEID IN DE REGIO.

## Hoe gaan we dit bereiken?

In deze visie beschrijven we hoe we willen samenwerken, waar we verantwoordelijk voor zijn en welke keuzes we maken. We maken duidelijk wat ons motiveert en welke richtlijnen we stellen voor onszelf en de gemeenten waarmee we samenwerken.

Om regionale samenwerking succesvol te maken en onze ambities waar te maken, zorgen we voor voldoende strategische capaciteit en middelen. We maken een plan voor de uitvoering van deze visie. Dit plan bevat:

- Een **actueel overzicht** van onze thema's en **samenwerkingsrelaties** op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau.
- **Focus en sturing** om strategische keuzes te maken voor regionale samenwerking.
- Een **lobby-strategie en agenda** om een gerichte en effectieve lobby te organiseren voor onze gezamenlijke doelen.